

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО
науково-методичною комісією
факультету економіки та управління
ВНУ імені Лесі Українки
Протокол № 7 від 11.01.2022 р.

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ
підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
освітньо-професійної програми Бізнес-економіка

Силабус нормативної навчальної дисципліни МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, за освітньо-професійною програмою Бізнес-економіка (денна форма).

Розробник: Тоцька О. Л., професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, доцент

Силабус погоджено:
гарант ОПП
Бізнес-економіка

Тетяна САК

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри фінансів протокол № 9 від 24 грудня 2021 р.

Завідувач кафедри:

Олена СТАЦУК

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Бізнес-економіка, Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>90 / 3</u>		Рік навчання <u>3</u>
		Семестр <u>6-ий</u>
		Лекції <u>22</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>20</u> год. Лабораторні <u>0</u> год. Індивідуальні <u>0</u> год.
		Консультації <u>6</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Самостійна робота <u>42</u> год. Форма контролю: <u>залік</u>	
Мова навчання	<u>українська</u>	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП: ТОЦЬКА ОЛЕСЯ ЛЕОНТІВНА

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: професор кафедри фінансів

E-mail: Totska.Olesia@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Дисципліна «Міжнародні валютно-фінансові відносини» належить до переліку нормативних дисциплін циклу загальної підготовки бакалавра за освітньо-професійною програмою Бізнес-економіка; спрямована на формування у студентів системи компетентностей щодо теоретико-методологічних основ функціонування світових фінансів для застосування в подальшій професійній діяльності.

2. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на знаннях з дисциплін «Макроекономіка», «Фінанси».

Постреквізити. Вивчення курсу сприятиме кращому засвоєнню дисципліни «Міжнародний маркетинг».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета навчальної дисципліни – вивчення сутності міжнародних валютно-фінансових відносин як об'єкту дослідження та набуття компетентностей щодо аналізу платіжного балансу України і документів, що використовуються в міжнародних розрахунках.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові відносини» є ознайомити студентів із особливостями здійснення міжнародних валютно-фінансових відносин; структурою світового фінансового ринку; виробити

поглиблені практичні навички проведення вертикального та горизонтального аналізу платіжного балансу України.

Після завершення вивчення дисципліни студенти зможуть:

- проводити структурний аналіз платіжного балансу України за один рік;
- аналізувати динаміку показників платіжного балансу України за два різні роки;
- проводити АВС-аналіз даних про зовнішню торгівлю України товарами/послугами (експорт та імпорт);
- аналізувати ланцюгові та базисні темпи зростання офіційного курсу гривні щодо іноземних валют;
- аналізувати документи, що використовуються в міжнародних розрахунках (інкасове доручення, акредитив, платіжне доручення, контракт, вексель, чек тощо).

4. Результати навчання (компетентності).

Компетентності, яких студент набуде в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Програмні результати

5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
<i>Змістовий модуль 1. Формування фінансових потоків в умовах глобалізації</i>						
Тема 1. Система міжнародних валютно-фінансових відносин	9	2	2	4	1	РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища	8	2	2	4		РЗ, Р / 2,5 бали

Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних валютно-фінансових відносин	9	2	2	4	1	РЗ, Р / 2,5 бали
Разом за модулем 1	26	6	6	12	2	7,5 балів
<i>Змістовий модуль 2. Світова валютно-фінансова система</i>						
Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції	9	2	2	4	1	РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 5. Міжнародні розрахунки та їх засади	7	2	2	3		РЗ, Р / 5 балів
Тема 6. Платіжний баланс	9	2	2	4	1	РЗ, Р / 5 балів
Тема 7. Світовий фінансовий ринок і його структура	6	2	1	3		РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 8. Валютні ринки та валютні операції	7	2	1	4		РЗ, Р / 5 балів
Разом за модулем 2	38	10	8	18	2	20 балів
<i>Змістовий модуль 3. Міжнародні фінанси</i>						
Тема 9. Міжнародний кредитний ринок і технології кредитування	9	2	2	4	1	РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 10. Ринок міжнародних інвестицій	8	2	2	4		РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 11. Фінанси транснаціональних корпорацій	9	2	2	4	1	РЗ, Р / 2,5 бали
Разом за модулем 3	26	6	6	12	2	7,5 балів
Конспект						5 балів
Види підсумкових робіт						60
Модульна контрольна робота 1						МКР / 20 балів
Модульна контрольна робота 2						МКР / 20 балів
Модульна контрольна робота 3						МКР / 20 балів
Всього годин / Балів	90	22	20	42	6	100

*Форма контролю: РЗ – розв’язування задач і кросвордів, тестування, аналіз публікацій, Р – реферат (доповідь, блок новин), МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до розв’язування задач і кросвордів, тестування, аналізу публікацій; доповідей, блоків новин; до модульного контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов’язані заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Через об’єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням програми Zoom за погодженням із керівником курсу. Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов’язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними роботами. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-0,2 бала за кожну роботу). Складання модулів відбувається лише раз відповідно до встановленого терміну, оскільки є можливість отримати бали на екзамені.

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus (напр., «Основи фінансів та інвестицій»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2/about) або інших ресурсах.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Задачі, кросворди, тести, аналіз публікацій, реферати, конспект	40
Модульна контрольна робота 1 (теми 1–3) – тести	20
Модульна контрольна робота 2 (теми 4–8) – тести	20
Модульна контрольна робота 3 (теми 9–11) – тести	20
Залік (теми 1–11) – опитування	60
Форма контролю	залік

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 60 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання заліку. Така оцінка виставляється в день проведення заліку за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 60 балів, або бажає підвищити рейтинг на заліку, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та оцінки за залік (максимум 60 балів).

Залікова оцінка визначається за результатами опитування лекційного матеріалу.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	Зараховано	Студент опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності
82 – 89		Студент опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями, може застосувати більшість положень на практиці, здобув компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81		Студент опанував 80–90 % курсу згідно з програмою, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності
67 - 74		Студент опанував 60–70 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66		Студент опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою викладача
1 – 59	Незараховано	Студент опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, може розв'язати завдання середнього рівня складності лише з допомогою викладача

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Васютинська Л. А. Міжнародні фінанси: навч. посіб. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2017. 310 с. URL: [http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9480/1/Міжнародні фінанси.pdf](http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9480/1/Міжнародні_фінанси.pdf).
2. Іноземні інвестиції в Україні: де знайти дані, як читати платіжний баланс, про що говорять останні цифри. *Експертна платформа*: вебсайт. URL: <https://expla.bank.gov.ua/expla/src/files/Publication126.pdf>.
3. Міжнародні валютно-фінансові відносини: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» [Електронний ресурс] / укл.: Величко К. Ю., Тищенко О. О., Печенка О. І. Харків: ХДУХТ, 2019. Ч 1. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/>.
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квіт. 1991 р. № 959-XII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.
5. Тоцька О. Л. Особливості проведення практичних і лабораторних занять з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові відносини». *Наукові та освітні трансформації в сучасному світі*: зб. матеріалів Всеукр. міждисциплін. наук.-практ.

конф., 15 лип. 2021 р. / Наук.-освіт. інновац. центр сусп. трансформацій, м. Чернігів. Суми: ТОВ НВП «Росток А.В.Т.», 2021. С. 302–305. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19611>.

6. Тоцька О. Л. ABC-аналіз країн ЄС за обсягом товарообороту з Україною в 2020 році. *Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки*: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. інт.-конф. з міжнар. участю, 17 листоп. 2021 р. Полтава: ПДАУ, 2021. С. 131–133. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19992>.

7. Тоцька О. Структурний аналіз платіжного балансу України за 2021 рік. *Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти*: зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф., 24 листоп. 2021 р. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. С. 41. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19997>.

Додаткова

8. Голуб Н. В., Клімкін П. А. Україна та міжнародні організації: інформ.-довідк. вид. Київ: Кондор, 2010. 184 с.

9. Козак Ю. Г., Логвінова Н. С., Барановська М. І., Наумчик А. А. Міжнародні фінанси: кредитно-модульний курс: навч. посіб. для студ. ВНЗ / за ред. Козака Ю. Г., Логвінової Н. С., Барановської М. І. 4-е вид., перероб. та допов. Київ: Центр учб. л-ри, 2011. 286 с.

10. Шило В. П., Доровська С. С., Ільїна С. Б., Іванова Н. С. Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): теорет.-практ. посіб. для студ. ВНЗ. 2-е вид. Київ: Кондор, 2010. 346 с.

11. Daniels J. P., Van Hoose D. D. *International Monetary and Financial Economics* (with Printed Access Card). 3-rd ed. South-Western College Pub, 2004. 624 p.

12. Obstfeld M., Taylor A. M. *International Monetary Relations: Taking Finance Seriously. Journal of Economic Perspectives*. 2017. Vol. 31(3). P. 3–28.

Інтернет-ресурси

13. *Державна служба статистики України*: вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

14. *Законодавство України*: вебсайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

15. *Інституційний репозитарій Волинського національного університету імені Лесі Українки*: вебсайт. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/>.

16. *Міністерство фінансів України*: вебсайт. URL: <https://minfin.com.ua/ua/>.

17. *Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського*: вебсайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.

18. *Національний банк України*: вебсайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.